

ØKONOMI
FORBUNDET

FAG • FREMTID • FELLESSKAP

Til
Det kongelige finansdepartement
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo
postmottak@fin.dep.no

Deres ref:
15/547 SLJGA/KR

Vår ref:
OAS

Hamar, 07.08.2015

Høring om endringer i likningsloven

Vi viser til høringsdokument datert 13.05.2015 vedrørende ovennevnte høring. Økonomiforbundet støtter forslaget om opplysningsplikt for offentlig myndighet om gjeld, renter og penger til gode.

Ny høring.

Når det gjelder forslaget om innrapportering av fagforeningskontingent, mener økonomiforbundet på rent prinsipielt grunnlag at forslaget er av en slik karakter at det bør sendes ut på egen høring. I nåværende form er tittelen og innledningen til høringen slik at den fort kan bli oversett, og rapporteringsplikt for fagforeninger synes for oss å være en helt annen sak enn opplysningsplikt for offentlige etater.

Høringens tittel.

Økonomiforbundet er også kritisk til tittelen på høringen, og vil anbefale departementet å gjenoppta tidligere praksis med å gi høringene et noe mer fullstendig navn, som for eksempel «**Høring – Opplysningsplikt for offentlig myndighet om gjeld, renter og penger til gode**». Det er for oss viktig at man ut fra høringens tittel raskt kan danne seg en oppfatning av hva høringen egentlig dreier seg om. At konsekvensen av en høringen vil medføre endringer i likningsloven eller andre lovverker er neppe egnet som tittel på høringen så lenge man ikke snakker om en omorganisering av selve loven. Det er fra vårt synspunkt ikke tilrådelig å sende ut alle høringer som foreslår endringer i likningsloven med samme tittel.

Høringsforslaget.

Når det gjelder selve forslaget om å pålegge fagforeningene en årlig rapporteringsplikt og frigi arbeidsgiver fra gjeldende rapporteringsplikt etter a-opplysningsloven, så vil økonomiforbundet fraråde det på det sterkeste.

Det framgår av forslaget at departementet trolig har undervurdert de praktiske og økonomiske konsekvensene det faktisk vil medføre.

Fagforeningskontingenter beregnes og innbetales i dag på en mengde forskjellige og til dels kompliserte måter.

ØKONOMI
FORBUNDET

FAG • FREMTID • FELLESSKAP

Mest vanlig er:

- En fast årlig kontingent, eventuelt delt opp i faste terminer.
- Beregnet ut fra stillingsprosent
- Beregnet ut fra faktisk utbetalt lønn
- Felles trekk/innbetaling for alle ansatte i en bedrift

En fast kontingent.

Mange foreninger og lag benytter denne metoden. For fagforeninger er det imidlertid et flertall som benytter andre beregningsmetoder, da det ville bli urimelig at et medlem i en 10% stilling skal betale samme kontingent som en i 100% stilling. Foreninger med denne beregningsmetoden er de som trolig lettest vil kunne gjennomføre forslaget.

Beregnet ut fra stillingsprosent.

Mange foreninger, blant annet Økonomiforbundet benytter denne metoden. Siden ansatte i mange yrker ofte endrer stillingsprosent, så er det kun arbeidsgiver som utbetaler lønn, som vet hvilken stillingsprosent lønsmottakeren faktisk har hatt i forskjellige perioder.

Fagforeningene er her helt avhengig av å stole på arbeidsgiver, som i de fleste tilfeller foretar slike trekk, og fagforeningene vil med dagens lovverk ikke kunne kreve slike opplysninger av arbeidsgiver. Fagforeningene må da opprette og administrere systemer for medlemmers egenrapportering, som vi med rimelig sikkerhet kan fastslå vil gi betydelig mer ufullstendige opplysninger enn det dagens system allerede ivaretar.

Beregnet ut fra faktisk utbetalt lønn.

Noen fagforeninger benytter en fast prosent ut fra faktisk utbetalt lønn, og noen har satt terskler for minimum og maksimumsbeløp fagforeningskontingenten skal beregnes ut fra. Fagforeningene har normalt ingen oversikt over hva den enkelte faktisk får utbetalt i lønn, og det vil kunne variere i betydelig grad avhengig av faktisk arbeidstid, overtid og eventuelle andre tillegg og bonuser. Mange har ordninger med utbetaling av lønn pr. 14 dager.

Også her er fagforeningene helt avhengig av å stole på arbeidsgiver, som i de fleste tilfeller foretar slike trekk, og fagforeningene vil som tidligere nevnt ikke kunne kreve slike opplysninger av arbeidsgiver. Fagforeningene vil også her måtte opprette og administrere systemer for innrapportering, og innrapportering av faktisk lønn vil bli betydelig mer arbeidskrevende og komplisert enn innrapportering av stillingsprosent. Naturlig nok vil det medføre enda mer ufullstendige opplysninger enn det dagens system allerede ivaretar.

Felles trekk/innbetaling for alle ansatte i en bedrift

Rapportering av eksakte innbetalte beløp for hvert enkelt individ (på fødsels og pnr.) kompliseres ytterligere ved at fagforeninger som Økonomiforbundet mottar samlet innbetaling for alle medlemmer i samme bedrift. For økonomiforbundet gjelder det for 95% av medlemsmassen. Dersom disse medlemmene skulle registreres ut fra faktisk utbetalt lønn, så vil jobben med å samle inn korrekte opplysninger og kvalitetssikre disse for rettidig innrapportering bli mye senere enn i dag, og for enkelte foreninger kunne bli tilnærmet uoverkommelig.

**ØKONOMI
FORBUNDET**

FAG • FREMTID • FELLESSKAP

Konsekvenser av forslaget.

Dersom arbeidsgiver fritas for rapporteringsplikten, så vil de ca. 900.000 (av 1.300.000) innberetningene som i dag gjøres av arbeidsgiver, nå måtte gjøres av fagforeningene. Det vil si at fagforeningene enten må ha opplysningene av arbeidsgiver eller av medlemmet selv. Begge løsningene synes å være dårligere en dagens ordning.

Med dagens lovverk foreligger det ingen hjemmel for fagforeninger til å innhente slike opplysninger fra arbeidsgiver, og rent prinsipielt så mener Økonomiforbundet at det hverken er praktisk mulig eller juridisk ønskelig at fagforeninger skal kunne kreve slike opplysninger direkte av arbeidsgiver. Det er heller ikke ønskelig at fagforeningene skal bli en pest og plage ved å mase på lønnsrapporter og true med bot eller anmeldelse dersom man ikke får nødvendige opplysninger. Til det er vel allerede forholdet fagforening/arbeidsgiver utfordrende nok som det er i dag.

Når det gjelder rapportering fra medlemmene selv, så vil det måtte opprettes systemer/rutiner for rapportering direkte fra medlemmet selv. Våre medlemmer vil neppe se det som ønskelig at de selv måtte bruke tid på å rapportere data som arbeidsgiver allerede har. Og det synes ikke som noen forenkling i statsforvaltningen at man nå skal innføre et nytt ledd på informasjonskjeden ved at allerede eksisterende lønnsdata må gå veien via skatteyter og fagforening. Vi vet også av erfaring at dersom hvert enkelt medlem med beregnet kontingent må rapportere det selv, så vil kvaliteten på rapporteringen bli dårligere en den er i dag.

Dersom fagforeningene skulle kunne få inn de nødvendige dataene med nødvendig kvalitet og til rett tid, så vil de i mange tilfeller også måtte omprogrammere sine medlemssystemer til å kunne overføre disse dataene på en enkel måte, så vi snakker millionbeløp om ikke milliardbeløp. Fagforeningene må også ha nødvendig arbeidskapasitet til å kunne innhente, kvalitetssikre og rapportere disse dataene. Spesielt kvalitetssikringen vil være krevende, og kanskje ikke mulig på grunn av manglende hjemmel til å kunne kreve opplysninger av arbeidsgiver.

Konklusjon/oppsummering.

Vi har i dag et system som synes å fungere rimelig bra med ca. 900.000 innberetninger fra arbeidsgiver og ca. 400.000 frivillige rapporteringer fra fagforeninger. Kun 28.000 innberetninger er i dag mangelfulle.

Forslaget medfører at man risikerer å redusere kvaliteten på 900.000 innberetninger for at noen av 28.000 skatteyttere kanskje kunne utnyttet leveringsfritaket.

Forslaget vil medføre en vesentlig ulempe for et stort antall fagforeningsmedlemmer som nå må rapportere sine lønnsdata selv til sine fagforeninger, og det vil kreve betydelige merkostnader til omprogrammering av medlemssystemer og arbeidskapasitet til informasjonsbehandlingen. Det vil for enkelte fagforeninger medføre økt medlemskontingent og for små foreninger kan pålegget være nok til at foreningen faktisk må opphøre.

ØKONOMI
FORBUNDET

FAG • FREMTID • FELLESSKAP

Forslaget vil også kunne føre til et mer anstrengt forhold til arbeidsgiver i de tilfeller hvor man enten ikke lykkes i å innhente lønnsopplysninger fra medlemmet selv, eller at det foreligger andre grunner til at lønnsopplysningene bør/må kvalitet sikres før de rapporteres.

Økonomiforbundet fraråder derfor på det sterkeste at forslaget vedtas.

Med vennlig hilsen
Ove A. Sagen
Bransjefaglig rådgiver
Økonomiforbundet